

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5ObdoK/3/2024
Identifikačné číslo spisu: 2120207385
Dátum vydania rozhodnutia: 17.02.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:2120207385.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a členiek senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu Obec Šoporňa, 925 52 Šoporňa 1179, IČO: 00 306 207, zastúpeného executio iuris advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Záhradnícka 4840/71, Bratislava, IČO: 55 176 933, proti žalovanému Mgr. O. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. zastúpenému TOKÁR advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Sídliisko Jas 936/5, Galanta, IČO: 36 264 750, o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 36Odi/2/2020, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3CoKR/55/2022 - 233 zo dňa 19. júna 2024, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .

II. Žalobca má nárok voči žalovanému na plnú náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (ďalej tiež „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 36Odi/2/2020-185 zo dňa 21. februára 2022, prvým výrokom zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania, druhým výrokom určil, že zrušuje oddĺženie žalovaného pre nepoctivý zámer a tretím výrokom priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa ako veriteľ dotknutý oddĺžením domáhal zrušenia oddĺženia žalovaného pre nepoctivý zámer. Žalobca odôvodnil žalobu tým, že žalovaný sa po nadobudnutí vykonateľnosti rozhodnutí o uložení pokút v celkovej výške 26 702 eur začal zbavovať svojho hnutel'ného a nehnuteľného majetku a aj majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, pričom všetky svoje nehnuteľnosti previedol darovacou zmluvou na svoju dcéru. Z toho je zrejmé, že žalovaný mal snahu poškodiť svojho veriteľa, že nemal poctivý zámer. Žalobca zároveň poukázal na to, že žalovaný bol v minulosti riaditeľom základnej školy v obci Šoporňa, starostom obce Šoporňa, ako aj konateľom vo viacerých obchodných spoločnostiach, preto by mal súd prihliadať

prísnejšie na skutočnosti ovplyvňujúce (ne)poctivý zámer žalovaného pri oddĺžení.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že Okresný súd Trnava uznesením č. k. 25OdK/227/2020-12 zo dňa 21.07.2020 vyhlásil konkurz na majetok žalovaného, pričom uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku pod č. 144/2020 dňa 28.07.2020, kedy nastali účinky vyhlásenia konkurzu. Rozhodnutia žalobcu o uložení pokút žalovanému nadobudli právoplatnosť dňa 03.05.2016 a vykonateľnosť 03.06.2016. Žalobca ako veriteľ vymáhal nárok vyplývajúci z rozhodnutí o uložení pokút voči žalovanému v exekučnom konaní, následne si ho uplatnil v konkurznom konaní sp. zn. 25OdK/227/2020.

4. Súd prvej inštancie uviedol, že posudzoval nepoctivý zámer žalovaného pri oddĺžení a to, či v tomto smere žalobca uniesol svoje dôkazné bremeno. Konštatoval, že bezodplatný prevod majetku žalovaného darovacou zmluvou bol vykonaný len niekoľko mesiacov po nadobudnutí právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutí o udelení pokút, pričom práve tieto záväzky žalovaného predstavujú dôvod podania jeho návrhu na oddĺženie konkurzom. Súd zdôraznil, že žalovaný previedol všetok svoj majetok, čím sa stal nemajetným, tak ako to deklaroval pri podaní návrhu na oddĺženie. Preto dospel k záveru, že stav platobnej neschopnosti si žalovaný privodil výlučne sám svojím konaním, čím naplnil skutkovú podstatu nepoctivého zámeru dlžníka podľa § 166g ods. 2 písm. e) zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „ZKR“). Zároveň uviedol, že na skutočnosti ovplyvňujúce poctivý zámer prihliadal v zmysle § 166g ods. 3 ZKR prísnejšie, keďže žalovaný je vysokoškolsky vzdelaný, zastával verejnú funkciu, bol riaditeľom školy, konateľom obchodných spoločností. Žalovaný podľa súdu prvej inštancie nemal pri oddĺžení poctivý zámer, keďže z jeho správania pred podaním návrhu na oddĺženie je možné usúdiť, že sa úmyselne priviedol do stavu platobnej neschopnosti.

5. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 3CoKR/55/2022 - 233 z 19. júna 2024 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu.

6. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že sa na základe skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie stotožnil s jeho právnym záverom o nepoctivom zámere žalovaného pri oddĺžení. Námiety žalovaného obsiahnuté v odvolaní považoval za nedôvodné.

7. Odvolací súd konkrétne k námietke týkajúcej sa súbežne prebiehajúceho pracovnoprávneho sporu žalovaného uviedol, že na účely konania o zrušenie oddĺženia je existencia súbežne prebiehajúceho konania o nároku žalovaného na náhradu mzdy bez právneho významu. Nepreukázané majetkové právo a uplatnený nárok na prípadnú budúcu pohľadávku, z ktorej by podľa žalovaného bolo možné uspokojiť pohľadávku žalobcu, nemožno z hľadiska skúmania poctivosti zámeru považovať za relevantný majetok, ktorým sa deklaruje čestný úmysel neukrátiť a nepoškodiť veriteľa.

8. S námietkou žalovaného týkajúcou sa retroaktívneho aplikovania ustanovení ZKR sa odvolací súd nestotožnil a poukázal na to, že súd prvej inštancie v konaní neposudzoval samotný právny úkon darovania, ale správanie sa dlžníka, t. j. jeho pohnútky, dôvody a okolnosti, ktoré ho v konkrétnej ekonomickej a sociálnej situácii viedli k vykonaniu majetkových právnych úkonov smerujúcich k zmenšeniu majetku. Odvolací súd zdôraznil, že pre takéto posúdenie zákon žiadnu časovú limitáciu nestanovuje.

9. K námietke vady právneho zastúpenia žalobcu pre nedostatok schválenia plnej moci obecným zastupiteľstvom odvolací súd uviedol, že rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) č. k. 2Cdo/284/2006 zo dňa 29.01.2008 a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „ústavný súd“) č. k. III. ÚS 389/08-22 zo dňa 01.04.2009, na ktorých odvolateľ založil svoju argumentáciu, sa nezaoberali procesnou stránkou plnej moci ani podmienkami jej udelenia a platnosti, ale výlučne hmotnoprávnou otázkou právneho zastúpenia, ktorou je nárok advokáta na dohodnutú odmenu. Uvedené rozhodnutia teda v procesnej rovine nemajú vplyv na posúdenie práva advokáta konať pred súdom za žalobcu a vykonávať v jeho mene procesné úkony. Prípadná požiadavka schválenia (majetkovo-právneho) úkonu (starostu) obce jej obecným zastupiteľstvom sa vzťahuje (len) na materiálnu zložku zastupovania, ktorou je právo advokáta na odmenu.

10. Odvolací súd záverom zhrnul, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, riadne a dostatočne zistil skutkový stav vo veci a zo skutkových zistení vyvodil správny právny záver. Preto napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „CSP“) potvrdil ako vecne správne rozhodnutie.

11. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej tiež „dovolateľ“) v zákonom stanovenej lehote dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodil z dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP ako aj podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP, pričom navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

12. V súvislosti s namietanou vadou nesprávneho právneho posúdenia veci, k prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľ tvrdil, že súdy nižších inštancií sa odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu v otázke dôkazného bremena. K uvedenej vade malo dôjsť v dôsledku toho, že podľa názoru súdov nižších inštancií sa v prípadoch uvedených v § 166g ods. 2 ZKR uvádzajú situácie, kedy sa nepoctivý zámer prezumuje, a preto bolo na žalovanom, aby súdu preukázal, že v danom prípade nekonal s nepoctivým zámerom. Dovolateľ s takýmto právnym posúdením nesúhlasil a uviedol, že dôkazné bremeno preukázania nepoctivého zámeru dlžníka podľa § 166g ods. 2 ZKR vo vzťahu k jednotlivým vymenovaným skutkovým podstatám nepoctivého zámeru znáša veriteľ, teda žalobca. Za ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej mal nastať odklon, dovolateľ označil rozsudok odvolacieho súdu sp. zn. 5Obdo/18/2022 zo dňa 31.01.2023.

13. K prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľ dôvodil, že oba súdy nižších inštancií zaťažili konanie vadou nesprávneho právneho posúdenia veci tým, že aplikovali § 166g ods. 2 ZKR retroaktívne. Namietal, že dané ustanovenie ZKR nemožno aplikovať na posúdenie konania dlžníka (žalovaného), ktoré predchádzalo momentu nadobudnutia účinnosti tohto ustanovenia. Podľa dovolateľa môžu byť predmetom posudzovania poctivého zámeru podľa § 166g ods. 2 ZKR a dôvodom na postup podľa 166f ZKR iba tie právne skutočnosti, ktoré nastali po nadobudnutí účinnosti zákona č. 377/2016 Z. z., pričom nie je možné právnym skutočnostiam a právnym úkonom vykonaným pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona priznávať právne účinky, ktoré žalovaný nemohol predpokladať.

14. Dovolateľ k prípustnosti a dôvodnosti dovolania v časti podľa § 420 písm. f) CSP uviedol, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu považuje za nedostatočné a arbitrárne, keďže neposkytuje odpovede na podstatné otázky. Odvolací súd sa nedostatočne vyjadril k námietke, že o existencii rozhodnutí o udelení pokút žalovaný nevedel, pričom sa o tejto skutočnosti dozvedel až z upovedomenia súdneho exekútora. V nadväznosti na uvedené dovolateľ tvrdil, že síce niet pochyb o doručení exekučných titulov jeho splnomocnencovi, no pre vyhodnotenie úmyslu vo vzťahu k naplneniu skutkových podstat podľa § 166g ods. 2 písm. e), h) ZKR je podstatné preukázanie skutočnosti, že žalovaný v čase, kedy sa mal tohto konania dopustiť, mal vedomosť o existencii pohľadávky. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, na základe čoho odvolací súd dospel k záveru, že žalovaný mal vedomosť o existencii pohľadávky. Len to, že rozhodnutia o uložení pokút prevzal splnomocnenec, nedáva odpoveď na otázku, či žalovaný mal vedomosť o existencii pohľadávky.

15. Dovolateľ v časti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP namietal nedostatočnosť odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu taktiež v súvislosti s nevyhovením návrhu súdom prvej inštancie na prerušenie konania do skončenia súbežne prebiehajúcich konaní o nároku žalovaného na náhradu mzdy. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal s argumentáciou, podľa ktorej sa žalovaný takto usiloval dosiahnuť zárobok, z ktorého by mohol uspokojiť pohľadávku žalobcu, pričom uvedená skutočnosť má vplyv na hodnotenie poctivosti zámeru žalovaného. Dovolateľ zdôraznil, že nemal dôvod zamestnať sa u iného zamestnávateľa, keďže trval na tom, že jeho pracovný pomer doposiaľ trvá, pričom toto zamestnanie žalovaný mal aj v čase oddĺženia a len vinou zamestnávateľa, ktorý konal protiprávne, nedosahoval zárobok, z ktorého mohol plniť svoj záväzok voči žalobcovi. Odvolací súd na uvedenú skutočnosť neprihliadol napriek tomu, že má vplyv na hodnotenie poctivosti

zámeru žalovaného, či si privodil platobnú neschopnosť sám svojím správaním. Podľa dovolateľa táto skutočnosť nebola právne irelevantná, keďže v súčasnosti už disponuje právoplatne priznanou pohľadávkou na náhradu mzdy z pracovného pomeru vyššou, ako je pohľadávka žalobcu.

16. Žalobca sa k dovolaniu žalovaného písomne nevyjadril.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť.

K právnej úprave prípustnosti dovolania

18. Podľa ustanovenia § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti určitému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

19. Právna úprava pripúšťa dva dovolacie dôvody, prvý spočíva v zmatečnosti napadnutého rozhodnutia (§ 431 CSP), druhý v nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom (§ 432 CSP).

20. Podľa ustanovenia § 431 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP).

21. Podľa ustanovenia § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP).

22. Podľa ust. § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

23. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

24. Podľa ustanovenia § 440 CSP, dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

25. Podľa ustanovenia § 442 CSP, dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd.

26. Podľa § 435 CSP, v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

27. Dovolací súd len pripomína, že pri preskúmaní veci v rozsahu dovolacích dôvodov je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho ustálil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (I. ÚS 6/2018). Viazanosť dovolacími dôvodmi znamená, že dovolací súd môže skúmať dovolacie dôvody len v rozsahu, v akom boli vymedzené, je teda viazaný tým, čo dovolateľ považuje za nesprávne.

K prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP

28. Dovolateľ prípustnosť a dôvodnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP vyvodzoval z toho, že mu ako žalovanému mal odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožniť, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. K tvrdenej vade predpokladanej ustanovením § 420 písm. f) CSP malo dôjsť v dôsledku toho, že sa odvolací súd v odôvodnení nevyjadril, resp. nedostatočne vyjadril k vyššie špecifikovaným námietkam žalovaného.

29. Dovolací súd uvádza, že nevzhladol v namietanom postupe súdov nižších inštancií dovolateľom tvrdenú vadu podľa § 420 písm. f) CSP.

30. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a súčasne dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany ako dôsledok nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Relevantnými znakmi, charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle tohto ustanovenia, sú zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

31. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

32. K tvrdeniu dovolateľa, že odvolací súd sa nedostatočným spôsobom vyjadril k námietke, že o existencii rozhodnutí o udelení pokút žalovaný nevedel, čo má význam pre vyhodnotenie úmyslu žalovaného vo vzťahu k naplneniu skutkových podstát podľa § 166g ods. 2 písm. e), h) ZKR, dovolací súd uvádza, že z rozhodnutí súdov nižších inštancií dostatočne a zreteľne vyplýva, z akých dôvodov a na základe akých úvah považovali uvedenú námietku za nedôvodnú (viď najmä ods. 21 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu a ods. 22 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie).

33. Dovolací súd len pre úplnosť dodáva, že z uzavretého skutkového stavu veci, ktorý dovolateľ nenamietal a ktorým bol pri rozhodovaní viazaný ako odvolací súd (§ 383 CSP), tak aj dovolací súd (§

442 CSP), vyplýva, že dcéra žalovaného počnúc dňom 29.01.2015 disponuje udeleným splnomocnením na preberanie zásielok žalovaného, vrátane zásielok do vlastných rúk, pričom plná moc bola udelená bez časového obmedzenia. „Ak adresát zásielky splnomocnil na jej prevzatie inú osobu, považuje sa zásielka za doručení okamihom, kedy ju prevzal splnomocnenec adresáta. Splnomocnením na preberanie písomností preberá na seba ich adresát aj zodpovednosť za následky spojené s prevzatím zásielky prostredníctvom splnomocnenca (plynutie lehoty na splnenie povinnosti, plynutie lehoty na podanie opravného prostriedku, a pod.)“ (uznesenie najvyššieho súdu z 25. apríla 2016, sp. zn. 3Obdo/28/2016).

34. Vo všeobecnosti je v zmysle úpravy obsiahnutej v § 22 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „OZ“) zrejmé, že pri zastúpení vznikajú práva a povinnosti priamo zastúpenému, pričom tento záver platí aj v prípade zastúpenia na základe dohody o plnomocenstve (§ 32 ods. 2 OZ). Súd prvej inštancie považoval za preukázané, že došlo k platnému a účinnému doručeniu rozhodnutí o uložení pokút žalovanému dňom 18.04.2016. Týmto momentom sa obsah zásielok prevzatých splnomocnencom dostal do dispozičnej sféry adresáta (žalovaného), a teda sa prezumuje, že došlo k oboznámeniu sa s obsahom doručovaných dokumentov zo strany adresáta, ktorému vznikla povinnosť oboznámiť sa s doručenými listinami, keďže pri zastúpení vznikajú povinnosti priamo zastúpenému. Skutočnosť, či sa adresát reálne oboznámi s obsahom doručenej listiny, bez ďalšieho nepodlieha dokazovaniu a má sa za to, že adresát je s obsahom oboznámený. Pri doručovaní listín platí nevyvrátiteľná domnienka, že ak mal adresát objektívnu príležitosť oboznámiť sa s obsahom doručovanej zásielky, má sa za to, že sa oboznámil. Nie je teda nevyhnutné, aby sa adresát skutočne s obsahom zásielky (napr. úkonu, rozhodnutia) oboznámil, postačuje, že mal objektívnu možnosť spoznať jej obsah. V opačnom prípade by dochádzalo k zneužívaniu inštitútu doručovania a v tomto prípade aj k zneužívaniu účelu dohody o plnej moci. Rozhodujúce je teda objektívne hľadisko, čiže ak sa preukáže, že adresát mal reálnu možnosť oboznámiť sa s doručovaným dokumentom, nastávajú právne účinky bez ohľadu na to, či sa s ním adresát skutočne oboznámil, nakoľko vedomosť o obsahu doručovaného dokumentu sa prezumuje. V tejto súvislosti zostala obrana žalovaného o opaku (faktickej nevedomosti o obsahu zásielok s doručenými rozhodnutiami o pokutách) len v rovine nepreukázaného tvrdenia, bez relevantného, logicky a vierohodne podloženého spochybnenia prezumpcie vedomosti o obsahu riadne doručovaných zásielok s rozhodnutiami o pokute.

35. K namietanej nedostatočnosti odôvodnenia rozsudkov súdov nižších inštancií v súvislosti s nevyhovením návrhu na prerušenie konania do skončenia súbežne prebiehajúcich súdnych konaní o nároku žalovaného na náhradu mzdy, dovolací súd uvádza, že ani túto dovolateľom namietanú vadu v procesnom postupe súdov nižších inštancií nevzhladol.

36. Vo všeobecnosti platí, že ustanovenie § 164 CSP upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania. Predmetné ustanovenie dopadá na procesné situácie, v ktorých súd môže konanie prerušiť, ak prebieha iné (súdne alebo správne) konanie, ktoré môže mať význam pre rozhodnutie vo veci. Prerušenie konania je na úvahe vec prejednávajúceho súdu a je upravené len ako procesná možnosť tohto súdu. V prvom rade je potrebné uviesť, že proti samotnému rozhodnutiu súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 164 CSP odvolanie prípustné nie je. Vyplýva to z úpravy obsiahnutej v § 355 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. n) CSP a contrario. Civilný súdny poriadok pripúšťa odvolanie len v súvislosti s rozhodnutím o prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP a § 164 CSP, a teda nie proti zamietnutiu takého návrhu, o ktorom v zmysle § 162 ods. 3 CSP súd rozhodne spolu s rozhodnutím vo veci samej. Odvolanie žalovaného teda v tejto časti smerovalo voči procesnému rozhodnutiu súdu prvej inštancie (ktoré samotné má formu uznesenia), proti ktorému CSP odvolanie nepripúšťa. Napriek tomu v tejto časti odvolací súd odvolanie žalovaného neodmietol, prejednal ho a potvrdil. Takýto procesný postup nepredstavuje žiadny zásah do procesných práv dovolateľa.

37. Pokiaľ Civilný sporový poriadok voči rozhodnutiu nepripúšťa odvolanie ako riadny opravný prostriedok, nie je proti nemu prípustné ani dovolanie. Obdobne sa vyjadril najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/35/2017 z 23.03.2017, že „(a) Civilný sporový poriadok nepripúšťa odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, teda ak neumožňuje preskúmanie takéhoto rozhodnutia v odvolacom konaní, tak je tým vylúčená aj možnosť jeho preskúmania v dovolacom konaní“ (viď. sp. zn.

5ObdoZ/1/2024 z 29.10.2024, obdobne sp. zn. 4Cdo/119/2024 z 29.10.2025).

38. V danom prípade je podstatné, že sa k dôvodom takého procesného rozhodnutia dostatočne vyjadril ako súd prvej inštancie (ods. 26 prvoinštančného rozhodnutia) tak aj odvolací súd (ods. 22 napadnutého rozhodnutia), ktorý výslovne uviedol, že „právny záver súdu prvej inštancie o nedôvodnosti návrhu žalovaného na prerušenie konania je správny“. Návrh na prerušenie konania bol súdom prvej inštancie zamietnutý z dôvodu, že žalovaného nárok na náhradu mzdy, ktorý bol posudzovaný v inom konaní, nepredstavuje dôkaz preukazujúci existenciu poctivého zámeru žalovaného pri podaní návrhu na oddĺženie a vyriešenie tejto otázky nemá žiadnu súvislosť s prezumovaním poctivého zámeru žalovaného, preto nebol dôvod konanie prerušiť. Zamietnutie návrhu na prerušenie konania teda bolo riadne odôvodnené, keď súdy nižších inštancií zhodne uviedli, že prebiehajúce pracovnoprávne spory sú na účely konania o zrušenie oddĺženia bez právneho významu, teda akýkoľvek výsledok týchto sporov by nemal vplyv na rozhodnutie vo veci samej v tu posudzovanom spore. Z obsahu rozhodnutí súdov nižších inštancií vyplýva, že nepoctivý zámer žalovaného pri podaní návrhu na oddĺženie bol konštatovaný v dôsledku iných skutočností, ktoré žalovaný uskutočnil z vlastného podnetu a akýkoľvek výsledok prebiehajúceho pracovnoprávneho sporu nie je spôsobilý preukázať poctivý zámer dlžníka. Podľa záverov oboch súdov nižších inštancií skutočnosť, že žalovaný sa domáha svojich práv vyplývajúcich z pracovnoprávneho vzťahu, nemá vplyv na posudzovanie správania žalovaného, ktorým sa bezodplatne zbavil svojho majetku, čím sa priviedol do stavu platobnej neschopnosti. Ani to, že žalovaný sa s týmito dôvodmi nestotožnil, vadu zmätočnosti v tejto časti namietaného procesného postupu súdov v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá.

39. Dovolací súd len pre úplnosť dodáva, že rozhodnutia súdu o prerušení konania a o zamietnutí návrhu na prerušenie konania sú procesnými rozhodnutiami, ktorými sa nerozhoduje o právach a povinnostiach účastníkov sporu vo veci samej. Takéto rozhodnutia majú procesnoprávne dôsledky len pre určité štádium občianskeho súdneho konania; nejde o rozhodnutia vo veci samej, ktoré by do práv a povinností účastníkov konania zasahovali konečným spôsobom (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/204/2013 publikované v časopise Zo súdnej praxe č. 51/2014). Taktiež podľa Ústavného súdu SR, rozhodnutia o prerušení konania sú procesnými rozhodnutiami, ktorými sa nerozhoduje o právach a povinnostiach účastníkov sporu vo veci samej, nejde o rozhodnutia, ktoré by do práv a povinností účastníkov konania zasahovali konečným spôsobom. K porušeniu základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne rozhodnutie v danom prípade môže dôjsť len v prípade, ak všeobecným súdom zvolený procesný postup dosiahne takú intenzitu, ktorá ovplyvní rozhodnutie vo veci samej (uznesenie sp. zn. I. ÚS 53/2010 z 10. februára 2010).

40. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd dovolanie žalovaného v časti podľa § 420 písm. f) CSP odmietol v zmysle § 447 písm. c) a f) CSP, nakoľko k dovolateľom namietanej vade zmätočnosti nedošlo, a preto dovolanie nie je v predmetnej časti prípustné ani dôvodné.

K prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP

41. Pre dovolanie prípustné podľa ustanovenia § 421 CSP platí, že ho možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Pokiaľ dovolateľ nevymedzí ním tvrdený dovolací dôvod uvedeným spôsobom, je to dôvodom pre odmietnutie dovolania podľa ustanovenia § 447 písm. f) CSP.

42. Podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie údu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

43. Prípustnosť dovolania nastáva vtedy, keď dovolací súd sám dospeje k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu, resp. ním riešená právna otázka, má po právnej stránke skutočne zásadný význam pre vec samu. V tomto smere nie je relevantný subjektívny názor dovolateľa.

44. Platí teda, že právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca (kľúčová, určujúca) pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické (akademické, teoretické) otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, ani otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom. Prípustnosť dovolania nezakladá ani všeobecná nespokojnosť dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu (resp. jeho právnymi závermi). Pre prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 CSP nie je relevantný len subjektívny názor dovolateľa, teda čo on sám z hľadiska svojho (ne)úspechu v spore považuje za právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej a ani jeho hodnotenie právneho posúdenia veci súdom.

45. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), resp. ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP).

46. Dovolací súd konštatuje, že dovolateľ v súvislosti s dovolacím dôvodom uplatneným podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, vyjadril nespokojnosť s právnym posúdením veci zo strany oboch súdov nižších inštancií ohľadne riešení otázky dôkazného bremena, pričom mal podľa neho nastať odklon od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, konkrétne od rozsudku odvolacieho súdu sp. zn. 5Obdo/18/2022 z 31. januára 2023. Dovolateľ namietal, že konanie je zaťažené aj vadou podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, v dôsledku retroaktívnej aplikácie ustanovenia § 166g ods. 2 ZKR, ktoré nemožno aplikovať na konanie predchádzajúce nadobudnutiu účinnosti tohto zákonného ustanovenia.

47. K prípustnosti dovolania v časti podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolací súd uvádza, že otázka dôkazného bremena a s ňou súvisiaci názor súdov nižších inštancií, že porušenie § 166g ods. 2 ZKR sa prezumuje, teda dlžník znáša dôkazné bremeno aby preukázal, že nekonal s nepoctivým zámerom, nebola kľúčová pre rozhodnutie vo veci samej. Aj keď súd prvej inštancie v ods. 29. odôvodnenia svojho rozhodnutia skutočne uviedol, že v prípadoch uvedených v § 166g ods. 2 ZKR sa uvádzajú situácie, kedy sa nepoctivý zámer prezumuje, z kontextu, obsahu celého rozhodnutia je však zrejmé, že jeho závery kľúčové pre rozhodnutie vo veci samej spočívajú predovšetkým na zistení a konštatovaní, že žalobca preukázal nepoctivý zámer žalovaného pri oddĺžení. Najmä z odsekov 17. a 20. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie je zrejmé, že rozhodnutie spočíva na posúdení a vyhodnotení, či žalobca v konaní preukázal nepoctivý zámer žalovaného pri oddĺžení, alebo nie. Nepoctivý zámer žalovaného pri oddĺžení spočíval v žalobcom tvrdenej a preukázanej skutočnosti, že v dobe predchádzajúcej oddĺženiu bezodplatne previedol celý svoj majetok (na svoju dcéru), pričom v opačnom prípade by nemohol návrh na oddĺženie podať, nakoľko by nespĺňal podmienku nemajetnosti a pohľadávka žalobcu by tak mohla byť z tohto majetku žalovaného uspokojená (viď ods. 28 odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie). Dovolateľom namietaný právny názor vyjadrený v ods. 29 odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie nemal vplyv na relevantné závery súdu prvej inštancie, určujúce pre rozhodnutie vo veci samej. Podstata rozhodnutia nespočíva v tom, že nepoctivý zámer žalovaného pri oddĺžení bol (len) prezumovaný a žalovaný následne neunesol dôkazné bremeno o poctivom zámere. Rozhodnutie je založené na tom a odôvodnené tým, že primárne žalobca uniesol svoje dôkazné bremeno a preukázal nepoctivý zámer žalovaného pri oddĺžení.

48. Pokiaľ dovolateľ výslovne poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Obdo/18/2022 z 31.01.2023, od právnych záverov ktorého sa mal odvolací súd odkloniť v napadnutom rozhodnutí v otázke, na koho strane spočíva dôkazné bremeno preukázania nepoctivého zámeru žalovaného pri oddĺžení, tak dovolací súd takýto odklon nezistil. V uvedenom rozhodnutí najvyšší súd riešil otázky súvisiace s možnosťou zrušenia oddĺženia, ktoré v súčasnosti súdy riešia na základe podaní veriteľov tých dlžníkov, ktorí už procesom oddĺženia podľa zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v platnom znení prešli, pričom veritelia tvrdia tzv. nepoctivý zámer dlžníka pri oddĺžení. Dovolací súd

uzavrel, že dôkazné bremeno preukázať nepoctivý zámer je na žalobcovi, a pokiaľ žalobca ako dôvod nepoctivého zámeru uvádzal výlučne existenciu platobnej schopnosti, mal uniesť dôkazné bremeno o tom, že žalobca bol platobne schopný v čase podania návrhu na oddĺženie. Samotné tvrdenie o čiastočných úhradách pohľadávky v rámci exekúcie toto nepreukazuje, ale naopak, tento stav preukazuje len tú skutočnosť, že žalovaný nedisponoval žiadnym finančným majetkom, ktorý by bol spôsobilý na úhradu celej pohľadávky žalobcu. Pri hodnotení poctivosti zámeru dlžníka je potrebné zohľadniť všetky okolnosti spočívajúce v majetkových aj osobných pomeroch dlžníka, a v tomto konkrétnom prípade s prihliadnutím na samotnú výšku pohľadávky vo vzťahu k ostatným nákladom dlžníka, najmä na zabezpečenie výživného pre maloleté dieťa ako aj nákladov potrebných na prežitie.

49. Z rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5Obdo/18/2022 z 31.01.2023 taktiež vyplýva, že povinnosť veriteľa preukázať nepoctivý zámer dlžníka znamená, že dotknutý veriteľ (žalobca) musí uviesť konkrétne tvrdenia, prečo má za to, že dlžník nemal pri oddĺžení poctivý zámer a súčasne musí tieto tvrdenia podprieť dôkazmi, t. j. preukázať tieto tvrdenia. Súd teda v konaní najskôr vyhodnocuje splnenie tejto procesnej povinnosti a až následne môže vyhodnocovať, či žalovaný preukázal skutočnosť vylučujúcu žalované právo (čo bolo v tu preskúvanom prípade dodržané).

50. Z už vyššie uvedeného teda vyplýva, že v tu napadnutom rozhodnutí odvolací súd a pred ním zhodne súd prvej inštancie, na základe iného skutkového stavu, neriešil ako kľúčovú právnu otázku na koho strane spočíva dôkazné bremeno preukázania nepoctivého zámeru dlžníka pri jeho oddĺžení, ale to, či žalobca preukázal ním v žalobe tvrdený nepoctivý zámer žalovaného pri jeho oddĺžení. Preto nedošlo k odklonu od právneho záveru vysloveného v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 5Obdo/18/2022 z 31.01.2023, keďže, ako už bolo vysvetlené vyššie, kľúčový záver napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu kladne zodpovedal primárnu (skutkovú a právnu) otázku, či žalobca ako veriteľ preukázal nepoctivý zámer žalovaného ako jeho dlžníka pri oddĺžení.

51. Na základe uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie v časti podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP nie je prípustné, nakoľko rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo od vyriešenia dovolateľom nastolenej právnej otázky, týkajúcej sa samotného rozloženia dôkazného bremena medzi stranami v konaní o zrušenie oddĺženia.

52. Pre úplnosť dovolací súd dodáva a zdôrazňuje, že v spore o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer dlžníka, spočíva dôkazné bremeno primárne na veriteľovi, ktorý nepoctivý zámer dlžníka musí preukázať. Uvedené explicitne vyplýva zo znenia § 166f ods. 1 ZKR a obdobný záver je uvedený aj v rozsudku dovolacieho súdu sp. zn. 1Obdo/74/2021 z 20. októbra 2022.

53. K rozloženiu dôkazného bremena aj v danom type sporu, keďže procesne prebieha podľa zásad platných pre civilné sporové konanie, je podľa dovolacieho súdu vhodné dať do pozornosti, že vo všeobecnosti dôkazná povinnosť zaťažuje sporové strany. V kontradiktórnom procese však nemá dôkaznú povinnosť len žalobca. „Dokazovať je povinný každý, kto v spore niečo tvrdí. To znamená, že aj žalovaný v rámci svojej procesnej obrany znáša povinnosť tvrdenia, a tým pádom i dôkaznú povinnosť. Nedodržanie dôkaznej povinnosti a následne neunesenie dôkazného bremena vedie v prípade žalovaného k procesnej pasivite, ktorá je rovnako sankcionovaná stratou sporu. Vo všeobecnosti preto platí, že dôkaznú povinnosť a s ňou súvisiace dôkazné bremeno má v spore každý, kto dostojí svojej procesnej povinnosti tvrdiť“. (Števček, M. Čl. 8 [Procesné práva a povinnosti]. In: Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 52). „Dôkazné bremeno o nepoctivom zámere dlžníka v konaní o zrušenie oddĺženia dlžníka nesie žalobca práve tak, ako je žalovaný povinný preukázať svoju platobnú neschopnosť, ktorá sa v prípade prehlásenia o platobnej neschopnosti, ktorá v návrhu na vyhlásenie konkurzu podľa štvrtej časti Zákona o konkurze a reštrukturalizácii len predpokladá, a teda ide o vyvrátiteľnú domnienku. Vo všeobecnosti platí, že predkladanie dôkazov a unesenie dôkazného bremena je v sporovom konaní úlohou a zodpovednosťou strán“. (Dzimko, J. Oddĺženie fyzickej osoby. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2024, s. 172).

54. K prípustnosti dovolania v časti podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľ namietal, že predmetom posudzovania poctivého zámeru podľa § 166g ods. 2 ZKR a dôvodom na postup podľa 166f ZKR môžu byť iba tie právne skutočnosti, ktoré nastali po nadobudnutí účinnosti zákona č. 377/2016 Z. z., ktorým bol s účinnosťou od 01.03.2017 novelizovaný Zákon o konkurze a vyrovnaní. Dovolací súd nezhliadol dôvod na vyslovenie prípustnosti dovolania ani v tomto prípade.

55. Dovolateľ v podstate namieta retroaktívnu aplikáciu niektorých ustanovení ZKR, nakoľko podľa jeho názoru zasahujú do skutočností, ktoré sa stali ešte predtým, ako tieto ustanovenia nadobudli účinnosť. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že konanie o oddlžení bolo začaté dňa 24.06.2020, kedy sa žalovaný domáhal svojho oddlżenia konkurzom z dôvodu, že je platobne neschopný. Konanie o oddlžení žalovaného konkurzom teda bolo začaté až po nadobudnutí účinnosti zákona č. 377/2016 Z. z., z čoho je zrejmé, že žalovaný sa nemôže odvolávať na retroaktívne pôsobenie zákonných ustanovení, nakoľko už v čase podania návrhu na oddlžení konkurzom si mal byť vedomý možných následkov v prípade konštatovania nepoctivého zámeru pri oddlžení. V čase podania návrhu na oddlžení už bola účinná právna úprava, ktorá obsahovala inštitút zrušenia oddlżenia pre nepoctivý zámer dlžníka, pričom samotný proces zrušenia oddlżenia pre nepoctivý zámer sa vyznačoval a doposiaľ aj vyznačuje tzv. ex post kontrolou poctivosti zámeru dlžníka pri oddlžení, ktorá sa vzťahuje na obdobie pred podaním návrhu bez časového obmedzenia. Dovolateľ bol o tejto eventualite výslovne poučený v ods. 25 odôvodnenia uznesenia Okresného súdu Trnava sp. zn. 25OdK/227/2020 z 21.07.2020, ktorým bolo rozhodnuté o oddlžení žalovaného. Na základe toho dospel dovolací súd k záveru, že súdy nižších inštancií neaplikovali dotknuté ustanovenia ZKR retroaktívne, keďže žalovaný podal návrh na oddlžení až po nadobudnutí účinnosti dotknutých ustanovení ZKR, pričom o možných negatívnych následkoch bol súdom poučený.

56. Pre úplnosť dovolací súd dodáva, že právna úprava s účinnosťou do 28.02.2017 obsahovala ako obligatórnu náležitosť návrhu na oddlžení aj odôvodnenie, ktoré vyjadrovalo poctivý zámer dlžníka vynaložiť primerané úsilie na uspokojenie svojich veriteľov.

57. Dovolací súd ďalej poukazuje na právne závery, predstavujúce ustálené vyriešenú právnu otázku tzv. ex post kontroly poctivosti zámeru dlžníka pri oddlžení, a to v rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 4Obdo/35/2022 zo 14. júna 2023 (v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. R 59/2023, veta I.), podľa ktorých: „Správanie dlžníka pre účely posúdenia naplnenia predpokladov pre zrušenie oddlżenia podľa § 166f zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov (ZoKR) treba posudzovať za obdobie v rozsahu žalobných námietok dotknutého veriteľa, a s prihliadnutím na dopad tohto správania na platobnú neschopnosť dlžníka a na možnosť uspokojenia oddlžením dotknutej pohľadávky veriteľa. Toto obdobie posudzovania správania dlžníka spätne pred podaním návrhu na oddlžení nie je ohraničené žiadnou zákonnou lehotou“.

58. Taktiež podľa právnych záverov vyslovených v judikáte najvyššieho súdu sp. zn. 4Obdo/44/2022 z 2. augusta 2023 (v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. R 60/2023, veta II. a III.) „II. Ak sa do oddlżenia žalovaný dostal na základe rozhodnutia vydaného súdom v konaní o oddlžení začatom po 1. marci 2017 podľa ustanovení zák. č. 377/2016 Z. z., ktorým sa novelizoval zákon o konkurze a reštrukturalizácii, je potrebné na zrušenie tohto oddlżenia v konaní podľa § 166f ZoKR aplikovať aj ustanovenie § 166g ZoKR zavedené tiež touto novelou, a to s poukazom na prechodné a záverečné ustanovenie v § 206f ZoKR, pričom posudzovanie správania sa dlžníka definovaného v § 166g ods.2 písm. e/, g/, h/ v konaní o zrušení oddlżenia podľa § 166f ZoKR nie je pred podaním návrhu na oddlžení spätne do minulosti časovo ohraničené, t.j. môže sa posudzovať aj správanie dlžníka v čase pred účinnosťou tejto novely. III. Pri prísnejšom prihliadaní k osobe dlžníka a na súdom zistené skutkové okolnosti podľa § 166g ods. 3 ZoKR je možné podľa § 166g ods. 2 písm. h) ZoKR považovať správanie dlžníka ako správanie v snahe poškodiť veriteľa, aj napriek tomu, že v rámci neho využíva zákonom dovolené prostriedky na svoju obranu proti plneniu záväzku, ktorý neuznáva, ak z vykonaného dokazovania vyplýva, že účelom tohto správania bolo vyhýbať sa plneniu tomuto veriteľovi a toto plnenie účelovo oddialiť. Ak dlžník neuhrádza dlh veriteľa ani len čiastočne, hoci je v situácii, že by tento dlh veriteľovi, bez jeho zvýhodnenia oproti iným veriteľom, uhradiť mohol, čo i len

čiasťočne alebo si privodil úmyselne ekonomický a majetkový stav, v ktorom dlh tohto veriteľa uhradiť nemôže, teda na jeho strane nie sú dané objektívne a vážne dôvody na neuhradenie dlhu konkrétnemu veriteľovi, je možné jeho správanie posúdiť ako nepoctivé správanie podľa § 166g ods. 2 písm. h/ ZoKR v snahe poškodiť veriteľa.“ (pozn. - text zvýraznil dovolací súd).

59. Dovolací súd v nadväznosti na vyššie uvedené uvádza, že dovolacie otázky nastolené dovolateľom, súvisiace s možnosťou spätného posudzovania súdom - tzv. ex post kontroly poctivosti zámeru dlžníka pri oddlžení, z hľadiska nadobudnutia účinnosti zák. č. 377/2016 Z. z., ktorým sa novelizoval zákon o konkurze a reštrukturalizácii, už boli vyriešené najvyšším súdom v uvedených judikátoch č. R 59/2023 a č. R 60/2023. Preto sa dotknuté dovolacie otázky netýkajú situácie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP ako namieta dovolateľ. Môže však ísť o situáciu podradenia týchto dôvodov úprave obsiahnutej v § 421 ods. 1 písm. a) CSP, avšak dovolacím prieskumom nebol zistený odklon napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu od uvedenej judikatúry dovolacieho súdu.

60. Pre rozhodnutie vo veci samej boli relevantné zistenia súdu prvej inštancie a zhodné závery odvolacieho súdu, podľa ktorých rozhodnutia obce Šoporňa o pokutách uložených žalovanému v celkovej výške 26 702 eur boli žalovanému doručené 18.04.2016, nadobudli právoplatnosť 03.05.2016 a vykonateľnosť 03.06.2016. Podľa odvolacieho súdu žalovaný ako dlžník „v roku 2016 disponoval dostatočným nehnuteľným aj hnutel'ným majetkom, z ktorého bolo možné uspokojiť pohľadávku žalobcu ako jeho jediného veriteľa“ (ods. 18 odôvodnenia). „Žalovaný (dlžník) napriek vedomosti o existencii svojho dlhu a účinkoch právoplatných a vykonateľných rozhodnutí, scudzovacím úkonom - darovacou zmluvou zo dňa 03.06.2016 previedol spolu s manželkou celý hnutel'ný a nehnuteľný majetok v BSM na dcéru, čím sa stal nemajetným“ (ods. 19 odôvodnenia). „... pri hodnotení správania sa dlžníka na účely posúdenia jeho poctivého zámeru sledovaného oddlžením, odvolací súd dospel k záveru, že žalovaný ako dlžník konal spôsobom, ktorý nie je súladný s poctivým zámerom ... dopad tohto správania sa na jeho platobnú schopnosť a možnosť uspokojenia pohľadávky veriteľa bol dlžník vzhľadom na svoje vzdelanie, životné skúsenosti a spoločenské postavenie plne spôsobilý vnímať a rozpoznať“ (ods. 23, 24 odôvodnenia).

61. Podľa dovolacieho súdu teda odvolací súd zreteľne v napadnutom rozhodnutí vysvetlil, že nosným dôvodom pre záver o žalobcovom (veriteľovom) preukázaní nepoctivého zámeru žalovaného dlžníka, boli dokazovaním preukázané tvrdenia žalobcu o prevode celého majetku žalovaného ako dlžníka v dobe rozhodnej pre možnú ex post kontrolu poctivosti zámeru dlžníka sledovaného oddlžením. Takto preukázaný nepoctivý zámer žalovaného dlžníka tento následne v rámci svojej obrany v konaní pred súdom nevyvrátil. Dôvody dovolania a otázky, ktoré žalovaný v dovolaní nastolil (§ 420 písm. f/ CSP, § 421 ods. 1 CSP), neboli vzhľadom na ich neprípustnosť spôsobilé zvrátiť napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie súdu prvej inštancie o zrušení oddlženia.

62. Dovolací súd dodáva, že prípustnosť dovolania nezakladá ani všeobecná nespokojnosť dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu (resp. jeho právnymi závermi). Z rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že súdy nižšej inštancie svoje rozhodnutia založili na tom, že žalobca preukázal nepoctivý zámer žalovaného pri oddlžení. Súčasne dovolateľ neunesol dôkazné bremeno o preukázaní svojich tvrdení v rámci obrany proti žalobe, že mal pri oddlžení poctivý zámer. Z uvedeného taktiež vyplýva, že rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo od vyriešenia tých právnych otázok, ktoré predostrel dovolateľ.

63. Len pre úplnosť k okolnosti uvádzanej dovolateľom, že mu bolo súdmi vyhovené v konaniach o jeho pracovnoprávných nárokoch voči bývalému zamestnávateľovi (Základná škola s materskou školou v zriaďovateľskej pôsobnosti Obce Šoporňa), dovolací súd uvádza, že v dovolacom konaní je viazaný skutkovým stavom tak ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP) a tento v prípade napadnutého rozhodnutia potvrdzujúceho rozhodnutie súdu prvej inštancie kopíruje skutkový stav tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, okrem prípadov, ak odvolací súd dokazovanie zopakuje alebo doplní (§ 383 CSP), čo nie je tu posudzovaný prípad. Preto na dovolateľom doložené nové listinné dôkazy (rozhodnutia súdov datované z 12.08.2022 a zo 04.12.2023) dovolací súd prihliadať nemohol (§ 435 CSP). Navyac,

doložené rozhodnutia súdov sa viazali k tým dôvodom dovolania, ktoré dovolací súd nepovažoval za prípustné z hľadiska skutočností a otázok, ktoré boli pre rozhodnutie súdov nižších inštancií kľúčové, ako to vyplýva z vyššie uvedených dôvodov.

64. Vzhľadom na vyššie uvedené, dospel dovolací súd k záveru, že nedošlo k naplneniu podmienok pre konštatovanie prípustnosti dovolania ani podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP vo väzbe na § 432 ods. 1 a 2 CSP. Preto najvyšší súd dovolanie v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. f) CSP.

65. Podľa § 447 písm. c) CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

66. Podľa § 447 písm. f) CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacím dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

67. Keďže dovolací súd nezistil prípustnosť dovolania zo žiadneho z dovolateľom vymedzeného dovolacieho dôvodu (§ 420 písm. f/ CSP, § 421 ods. 1 písm. a/, b/ CSP), dovolanie ako celok odmietol (§ 447 písm. c/ a f/ CSP).

68. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd v prípade odmietnutia dovolania nemusí odôvodňovať (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP; § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

69. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.